

Türkiye. İZMİR

KÜLTÜR ve TURİZM DERGİSİ
CULTURE & TOURISM MAGAZINE

YIL / YEAR: 5 SAYI / EDITION: 28

SELÇUK

Bir tarih, kültür ve turizm başkenti

A history, culture and tourism capital

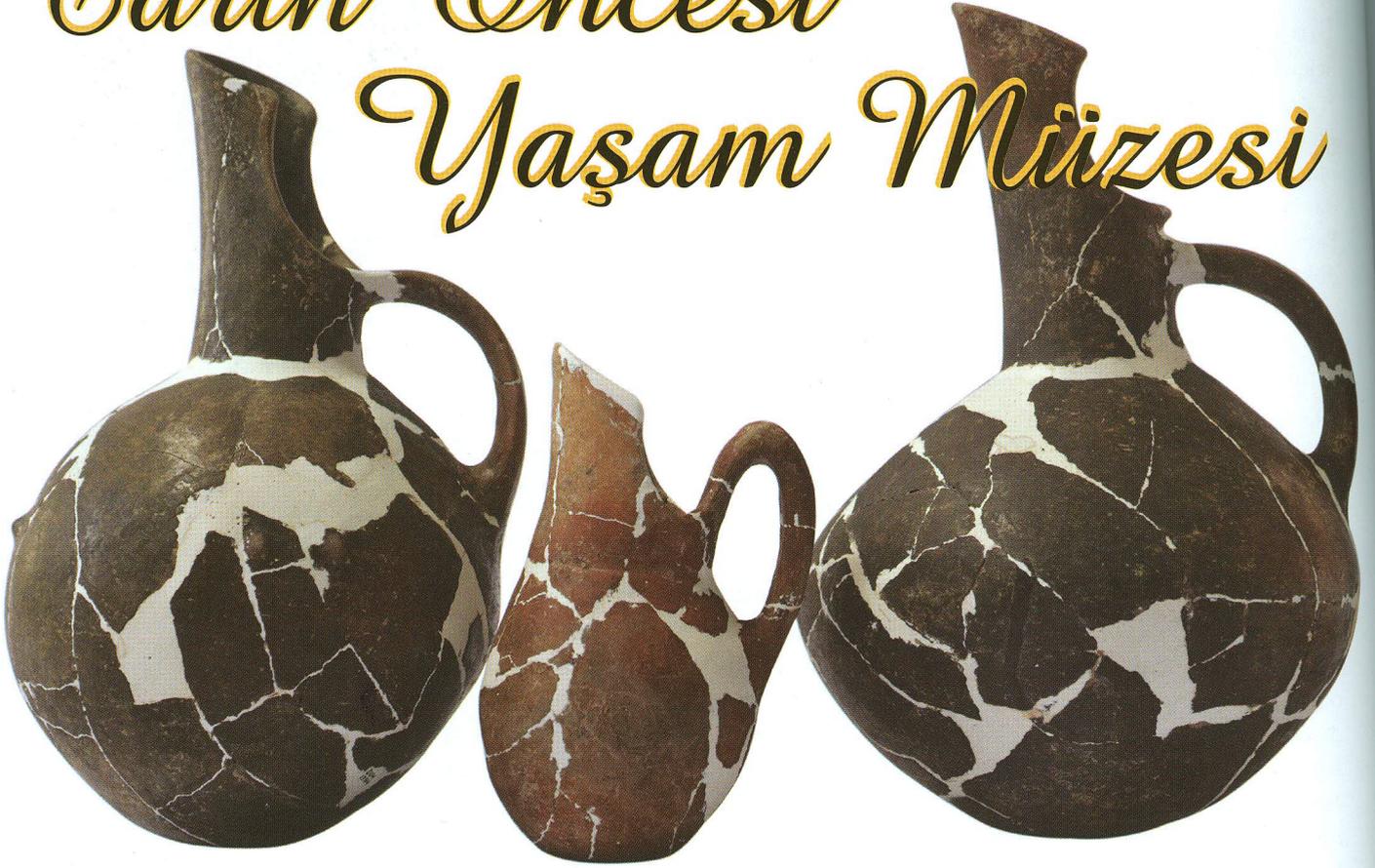
Anafartalar Caddesi

Kentin kalbine uzanan bir yol

A road that leads to the heart of the city

İzmir'in turizme açılan yeni kapısı:

Tarih Öncesi Yaşam Müzesi

Yeşilova Höyüğü Ziyaretçi Merkezi içinde; kazı alanlarıyla bütünleşmiş, Kazı evi, Neolitik köy ,geniş bir park alanı ile birlikte yer alan Tarih Öncesi Yaşam Müzesi, Türkiye için bir ilk.

■ Yazı-Article / Fotoğraflar - Photographs: Yar.Doç.Dr.Zafer Derin / Yeşilova Höyüğü Kazı Başkanı / Head of the excavation at Yeşilova Höyük

Izmir's new gateway to tourism: Prehistoric Life Museum

The Prehistoric Life Museum project is a first in Turkey with its excavation areas at Yeşilova Höyük, exhibition building, Neolithic park and large park area.

Bornova- Yeşilova Höyüğü İzmir'in ilk uygarlık sürecinde, hemen yakınındaki Yassitepe ve İpeklikuyu höyükleri ile birlikte kentin tarih öncesi dönemdeki ilk yerleşim alanı içinde bu-

lunmaktadır. 2005 yılında Yeşilova Höyüğü'nde başlatılan kazılardan elde edilen bulgular kentin tarihinin değişmesine neden olmuş, İzmir'in tarihini günümüzden 8 bin 500 yıl önceye götürmüştür. Kültür ve Tü-

Bornova- Yeşilova Höyük is one of the oldest settlements in the history of the city along with the Yassitepe and İpeklikuyu tumuli. Findings unearthed during the excavations at Yeşilova Höyük

rizm Bakanlığı'nın desteğiyle yaklaşık dokuz yıldır süren kazılar; kentin Cilalı Taş Çağı'nın (Neolitik) Yeşilova Höyüğü ile Maden Devri'nin (Erken Tunç Çağı) yaşandığı Yassitepe alanlarında yoğunlaştırılmış, yüzlerce eser İzmir Arkeoloji Müzesi'ne kazandırılmıştır.

Yeşilova Höyüğü'nün kent içinde yer alması nedeniyle kazıların topluma, eğitime ve turizme açılması hedeflenmiş, böylece höyükte kazıların yanı sıra araştırmalarla birlikte birçok proje başlatılmıştır. Buradaki amacımız kentimizin tarih öncesi yerleşimini ve arkeolojik alanda ortaya çıkan bulguları aktif bir şekilde ziyaretçilere sunabilmektir... 2008 yılından sonra Yeşilova Höyüğü'nde Bornova Belediyesi ve Ege Üniversitesi'nin ortaklığıyla gerçekleştirilen "Zamana Yolculuk" projesi, burada yaşayan ilk kültürün topluma anlatımı ve sergilemesi açısından olumlu sonuçlar vermiştir.

Dünyanın en iyi 10 mimari projesinden biri

Bornova Belediyesi, Yeşilova Höyüğü kazı alanıyla bütünleşen pro-

jeye olumlu yaklaşmış, höyüğün batısındaki kamu alanını "İzmir ve Bornova'nın Tarih Öncesi Kültürünün Sergileneceği Özel Proje Alanı" olarak ilan etmiş ve buraya "Yeşilova Höyüğü Ziyaretçi Merkezi" inşa edilmesi için çalışmalara başlamıştır. 2010 yılında bu alanla ilgili olarak Belediye tarafından ödüllü mimari proje yarışması düzenlenmiş ve birinci gelen projenin uygulanmasına karar verilmiştir. Yeşilova Höyüğü Ziyaretçi Merkezi Projesi önce Tarihi Kentler Birliği tarafından Proje Ödüllü kazanmış, ardından Singapur'da düzenlenen Dünya Mimarlık Festivali'nde (World Of Architectural Festival) Future Project kategorisinde kültür dalında "en iyi 10 mimari proje" arasına girmiştir.

Türkiye için bir ilk

10 milyon TL'yi bulan masrafları Bornova Belediyesi tarafından karşılanan Ziyaretçi Merkezi'nin temelleri, 2012 yılının sonunda atılmıştır. 4 bin 200 metrekarelik kapalı alana kurulan merkezin, inşaat aşamasından itibaren İzmir'in bir markası haline gelebilmesi için kurumsallaşması hedeflenmiştir. Bunun için

that began in 2005 changed the history of the city and dated İzmir's history 8500 years before our time. 9 years of excavations were concentrated at Yeşilova and Yassitepe Höyük and hundreds of finds have been gifted to the İzmir Archeology Museum.

Since the Höyük is within the city, excavations are open to the citizens and to tourism and many other projects have been developed with regards to the area. Our goal has always been to introduce prehistoric life and artifacts found here to the people. The Time Travel Project, created by the Municipality of Bornova and Ege University, yielded great result in introducing this culture to the public.

10 of the Ten Best Architectural Projects in the world

The Municipality of Bornova has agreed to the project and announced the area in the west of the Yeşilova Höyük as a special project area that will include prehistoric artifacts and began working on the construction

merkez, logosundan, broşür, kitap, hediyelik eşyalarına, çalışan uzmanlarına kadar özenle planlanmış ve sergi binasının "Bornova Belediyesi Tarih Öncesi Yaşam Müzesi" olmasına karar verilmiştir. Müze, Yeşilova Höyüğü kazı alanlarıyla bütünleşmiş, kazı evi, Neolitik köy ve geniş bir park alanından oluşmaktadır. Birçok aşaması Ege, ODTÜ, Koç, Yaşar, Dokuz Eylül, Yüksek Teknoloji, İzmir Ekonomi üniversitelerinden gelen bilim insanlarının ve Belediye'nin birçok biriminin katkısıyla şekillenen bu proje Türkiye için de bir ilktir.

Ziyaretçilerini 8 bin 500 yıl öncesine götürüyor

Kazı çalışmalarının da sürdürüldüğü bu alan, üniversite ve ilk öğretim öğrencilerinin eğitim gördüğü, yılın her dönemi açık, aktif bir arkeolojik alandır. "Tarih Öncesi Yaşam Müzesi", özel müze unvanını aldıktan sonra Bornova Belediye'sine bağlı olarak çalışmaya başlayacaktır. Müzede kafeterya, aktivite mekanları, ofisler, sergi alanları, konferans salonu, depolar, sığınak, kazı çalışmalarının canlı izleneceği medya bölümleri, kütüphane, spor ve konser alanları bulunmaktadır. İç içe geçen iki zaman tüneli şeklinde planlanan müzenin kazı alanlarına bakan yüzü yarı saydam bir materyalle kaplıyken diğer yarısı blok duvar şeklindedir. Burada amaç, ziyaretçileri günümüzle geçmiş dönemi ayıran kapalı duvarın arkasındaki 8 bin 500 yıl önceki yaşama götürmektir.

Müzenin içi iki katlıdır. Zemin kat çocuklara yönelik aktivitelerin yapılacağı, kursların düzenleneceği kapalı bir mekan, kazı görüntülerinin izlebileceği medyatek bölümleri ile bir konferans

of the Yeşilova Höyük Visitor Center. An architectural competition was opened in 2010 by the municipality and the first placed project was chosen as the building. The project first received an award from the Historical Cities Association and then named one of the ten best project during the World Of Architectural Festival in Singapore.

A first for Turkey

The foundations of the Visitor Center, which cost 10 million TL and paid by the Municipality of Bornova, were laid at the end of 2012. The goal was to turn the 4200 square meter complex into a brand and a brochure, logo, souvenirs and books were prepared and the complex was named "Bornova Municipality Prehistoric Life Museum". The Prehistoric Life Museum project is a first in Turkey with its excavation areas at Yeşilova Höyük, exhibition building, Neolithic Village and large park area and experts from various universities have worked at the project.

Takes its visitors to the edge of history

The Prehistoric Life Museum will

open throughout the year and it will be Turkey's only active archeological site that will be open to educational and cultural activities. "The Prehistoric Life Museum' will be affiliated with the Municipality of Bornova once it has been announced as a private museum. The museum will include cafeteria, activity areas, offices, exhibition halls, conference hall, warehouses, media spots where excavations can be watched live, library, sports center and concert spaces. The exterior of the museum that overlooks the excavation site is covered with a clear material on one side and a block of stones on the other side. The goal here is to take visitors 8500 years before our time and let them see the door that separates the past and future.

The museum has two floors. The ground floor is an area for children's activities and workshops, media spaces that will show the works at the excavation site and a conference hall. The ground floor also boasts a reception and a gift shop. The first floor of the museum is for exhibitions. Access to the exhibition area is via a ramp and an elevator. The museum is handicapped friendly.

Tarih Öncesi Yaşam Müzesi, tüm yıl boyunca ziyaretçiye açık olarak eğitim ve kültür faaliyetlerinin sürdürüldüğü Türkiye'deki tek aktif arkeolojik alanıdır.

The Prehistoric Life Museum will open throughout the year and it will be Turkey's only active archeological site that will be open to educational and cultural activities.

salonundan oluşmaktadır. Giriş katında ayrıca resepsiyon bölümü ile hediyelik eşya satış reyonu da yer almaktadır. Müzenin birinci katı eserlerin sergilenebilmesine uygun olarak hazırlanmıştır. Orjinal ya da benzer eserlerin sergileneceği birinci kattaki ana salona bir rampa ve asansör ile çıkılabilmektedir. Müze iç ve dış mekanlarıyla engelsiz bir yapıdır.

Tarih Öncesi Yaşam Müzesi bütünüyle bitirilemeden gelen yoğun talep nedeniyle 2014 bahar dönemi içinde sergi binası dışındaki bölümleri kontrollü olarak ziyaretçiye açılmıştır. Tek tek ya da genellikle gruplar halinde gelen ziyaretçiler müzede görevli uzmanlar tarafından karşılanarak, onların rehberliğinde Yeşilova Höyüğü "Kazı Alanları", Neolitik Köy ve kazı evi dolaşılabilir. Çocuklar hava şartlarına bağlı olarak "Arkeoloji Parkındaki" deneysel kazı alanına da girebilmekte, burada uzmanların denetiminde arkeolojik

The museum was open to public in the spring of 2014 after popular demand although constructions are not complete. Groups are greeted by an expert at the door and excavation sites and exhibition halls can be toured under their guidance. Depending on the weather, kids can attend the experimental digs in the archeology park and learn with experts. The excavation house within the museum is a place where visitors can see the works on recovered objects. Guests can follow restoration and research efforts in this section.

A bridge between past and present

After visitors learn about the culture unearthed through the excavations, they are taken to the Neolithic Park, built in accordance with the lifestyle of 8500 years before our time, wearing leather outfits. They get to learn how ceramic, stone or terracotta artifacts were made during that peri-

Müzedeki kafeterya, aktivite mekanları, ofisler, sergi alanları, konferans salonu, depolar, sığınak, kazı çalışmalarının canlı izleneceği medya bölümleri, kütüphane, spor ve konser alanları bulunuyor.

The museum includes a cafeteria, activity areas, offices, exhibition halls, conference hall, warehouses, media spots where excavations can be watched live, library, sports center and concert spaces.

kazı yapabilmektedir. Müze içindeki "Kazı Evi" topraktan çıkan buluntuların üzerinde çalışıldığı ve eserler üzerinde laboratuvar çalışmalarının izlenebildiği bir mekan olarak serginin bir bölümünü oluşturmaktadır. Burada toprak altından çıkan eserler üzerinde yapılan restorasyon, çizim ve inceleme aşamaları gelen ziyaretçiler tarafından izlenebilmektedir.

Geçmişle bugün arasında köprü kuruyor

Çocuk ve erişkin grupları kazı alanlarında ortaya çıkarılan kültürü öğrendikten sonra günümüzden 8 bin 500 yıl önceki yaşamı ve şartları daha iyi algılayabilmeleri için kazıdaki bulgulara göre inşa edilen "Neolitik Köyün" içine, üzerlerine deri giysiler giydirilerek alınmaktadır.

Böylece gelenler müzelerde vitrinlerde sergilenen taş, pişmiş toprak ve kemik eserlerin nasıl yapıldığını, kullanım şekillerini ve işlevlerini yaşayarak öğrenmektedir. Bornova Belediyesi'ne bağlı uzman arkeologlar tarafından gerçekleştirilen aktiviteler, Neolitik Köy içindeki günlük yaşama ilişkin, ekmek yapma, boyama, kil objeler üretme, takı ve taş aletler yapma, duvar sıvama ve av gibi birçok faaliyeti içermektedir. Ele geçen çanak çömlek, taş, kemik ve pişmiş toprak eserlerden oluşan bütün bulgular, deneysel olarak benzerine yakın kurulan köyde yeniden yaşam bulmakta ve 8 bin 500 yıl önceye dönülerek günümüzle aramızda bir köprü kurulmaktadır.

İzmir'in ve Bornova'nın tarihini yurtdışında tanıtıyor

Müze henüz tümüyle faaliyete geçmemesine karşın, müze dışındaki alanlar kazı ekibinin ve müzede görevli uzman ekibin denetiminde kısıtlı olarak hizmet verebilmektedir. Böylece kazı alanlarını, Neolitik köyü, arkeoloji parkını ve kazı evini randevuyla gelen ilk öğretim grubu öğrencilerinden yetişkinlere kadar farklı yaşlardaki birçok kişi ziyaret etmiştir. Ziyaretçilerin bir kısmı da yurtdışından gelmiştir. Bunların içinde Almanya, Belçika, Avusturya gibi Avrupa ülkelerinden gelen arkeoloji öğrencileri grupları, Amerikadan gelen çocuklu aileler ve lise öğrencileri bilim adamları bulunmaktadır. Bu şekilde Yeşilova Höyüğü kazıları ile İzmir'in, Bornova'nın tarihi ve kültürü yurtdışında da tanınmaya başlamıştır. Gelen ziyaretçiler Yeşilova Höyüğü'nde geçirdikleri bir günün sonunda başka arkeolojik alanlarda karşılaşmadıkları deneyime sahip olabilmektedir. Tarih Öncesi Yaşam Müzesi'nin ana binası içinde yer alan sergi bölümü kısa bir süre içinde Yeşilova Höyüğü

Yeşilova Höyüğü kazıları ile İzmir'in, Bornova'nın tarihi ve kültürü yurtdışında da tanınmaya başlamıştır.

The history and culture of İzmir and Bornova is now recognized abroad thanks to the excavations at the tumulus.

od. Activities conducted by expert archeologists include bread baking, painting, making clay objects and jewelry, plastering, making terracotta objects and hunting. Stone, bone and terracotta objects come to life again in this village and create a bridge between the past and the present.

Advertises İzmir's history to the world

Unfortunately the museum is not fully functional but continues to serve its guests with its expert staff. Many people have visited the Neolithic village, excavations sites, archeology park and excavation house. Some of these visitors came from other countries such as archeology students from Germany, Belgium,

and Austria, families from the United States, scientists and high schools students. The history and culture of İzmir and Bornova is now recognized abroad thanks to the complex. Guests can experience firsts at the Yeşilova Höyük they can't find anywhere else.

The exhibition hall inside the man building will be open very soon and will become an active exhibition area. The museum will host archeology, clay, art and sculpture workshops for children and conferences for adults.

The only active archeological site in Turkey

Yeşilova Höyük is an exciting site especially for children because they

bulgularına ilişkin bir açılış sergisiyle ziyarete açılacak ve aktif sergilemenin bir bölümü haline gelecektir. Müze içinde yıl boyunca sürecek çocuklara yönelik arkeoloji, kil, resim ve heykel kursları ile, erişkinlere yönelik sempozyum ve konferanslar düzenlenecektir.

Türkiye'deki tek aktif arkeolojik alan

Ziyaretçiler katılımları süresince çocuklar için sıkıcı olan arkeolojik alan ziyaretleri ilk kez bilgiyi yaşayarak elde ettikleri aktif bir şekle girmiş ve ziyaretçiler için Yeşilova Höyüğü sürükleyici bir alan haline gelmiştir. Bu tür aktivitelerle Yeşilova Höyüğü, yerli turizmin dışında yurtdışından gelen çocuklu aileler için de bir cazibe merkezine dönüşmektedir. Yerli ve yabancı ziyaretçilerin katıldığı bu tür aktivitelerle yaşayan müze kavramı belediyenin desteğiyle "Tarih Öncesi Yaşam Müzesi"nde geliştirilerek sürdürülecek, Yeşilova Höyüğü kısa bir süre içinde kentin ilk uğrak yerlerinden biri haline gelecektir.

Tarih Öncesi Yaşam Müzesi, tüm yıl boyunca ziyaretçiye açık olarak

eğitim ve kültür faaliyetlerinin sürdürüldüğü Türkiye'deki tek aktif arkeolojik alanıdır. Bu proje Kültür ve Turizm Bakanlığı'na hiç bir yük getirmeyen, arkeolojik kazıların yerel yönetimle olan işbirliğini yansıtan örnek bir çalışmadır.

learn about archeology by seeing the teams in action. The Höyük is indeed an attraction site for families that vacation in İzmir. The complex will develop and improve and the Höyük will become a hot spot in the city.

The Prehistoric Life Museum will open throughout the year and it will be Turkey's only active archeological site that will be open to educational and cultural activities. This project is a project funded by the local authorities and has no financial burden on the Ministry of Culture and Tourism.

Nasıl ulaşılır:

Özel araçlarla otoyoldan otogar yönüne gidildiğinde otobüs girişinden Yeşilova Höyüğü levhası yönünde sağa dönüp, Işıkkent Eğitim Kampüsü arkasındaki müzeye gitmek ya da Bornova ve Kemer metro istasyonlarından hareket eden 59 No'lu belediye otobüsüyle Yeşilova Höyüğü durağında inilerek kısa bir yürüyüşün ardından müzeye ulaşmak mümkün.

www.yesilova.ege.edu.tr adresinden Yeşilova Höyüğü ve alanda yürütülen çalışmalar ile ilgili ayrıntılı bilgiye ulaşılabilir.

How to get there:

Turn left from the Yeşilova Höyük sign from the highway to reach the museum behind Işıkkent Educational Campus or take the number 58 bus from Bornova or Kemer metro stations to get off at Yeşilova Höyük to reach the museum after a short walk.

You can get detailed information on the Höyük and excavations at www.yesilova.ege.edu.tr.